

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 21.12.1990 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1991 do: 30.06.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

528

DEVÍZOVÝ ZÁKON

z 28. novembra 1990

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

Oddiel 1

Pojmy

§ 1

(1) Devízovými prostriedkami sú peňažné prostriedky v cudzej mene vo forme valút alebo devíz.

(2) Valutami sú peňažné prostriedky v cudzej mene vo forme bankoviek, štátoviek a obežných mincí.

(3) Devízami sú peňažné prostriedky v cudzej mene, ktoré sú na účtoch v tuzemských alebo zahraničných peňažných ústavoch alebo s ktorými možno nakladať na základe zahraničných platobných dokumentov [§ 2 písm. a)].

§ 2

Na účely tohto zákona sa rozumejú:

- a) zahraničnými platobnými dokumentmi doklady, s ktorými je spojené právo na peňažné plnenie v cudzej mene (zmenky, šeky, akreditívy, poukážky, platobné karty a pod.);
- b) zlatom zlaté mince a zlato vo svetovo-obchodovateľných zliatkoch, ktorého rýdzosť je zaručená na tento účel svetovo uznávanou právnickou osobou odtlačkom jej značky alebo pripojeným osvedčením;
- c) cennými papiermi dokumenty, s ktorými je spojené právo týkajúce sa účasti na majetku (akcie, podielové listy a pod.), dlhopisy (štátu, verejných inštitúcií, bánk, priemyselných a iných podnikov), ako aj dividendové a úrokové kupóny a talóny;
- d) zahraničnými cennými papiermi cenné papiere týkajúce sa majetku v zahraničí, ako aj znejúce na plnenie v zahraničí;
- e) devízovými hodnotami valuty, devízy, zahraničné platobné dokumenty, zlato, zahraničné cenné papiere a vkladné knižky znejúce na cudziu menu;
- f) obchodom s devízovými hodnotami kúpa a predaj devízových hodnôt za česko-slovenskú menu, ako aj vzájomná výmena devízových hodnôt a nakladanie s devízovými hodnotami vo všetkých druhoch obchodu (napr. záruky, arbitrážne operácie, úver, pôžička);
- g) peňažnou pohľadávkou devízového tuzemca voči devízovému cudzozemcovi pohľadávka, ktorej plnenie sa uskutočňuje v česko-slovenskej alebo v cudzej mene;

h) peňažným záväzkom devízového tuzemca voči devízovému cudzozemcovi záväzok, ktorý sa má splniť v česko-slovenskej alebo v cudzej mene.

§ 3

(1) Devízovým peňažným ústavom sa na účely tohto zákona rozumejú banka a sporiteľňa so sídlom v tuzemsku, ktorým Štátna banka česko-slovenská udelila povolenie na obchodovanie s devízovými hodnotami a na vykonávanie platobného styku so zahraničím podľa osobitných predpisov.¹⁾

(2) Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na devízový peňažný ústav ustanovenia upravujúce právne postavenie devízových tuzemcov – právnických osôb.

§ 4

Devízovým povolením je povolenie udelené devízovým orgánom (§ 6) na žiadosť podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona. Devízové povolenie možno vydať tiež na opakované úkony.

§ 5

(1) Devízovými tuzemcami sú fyzické osoby, ktoré majú v tuzemsku evidované bydlisko,²⁾ a právnické osoby, ktoré majú v tuzemsku svoje sídlo. Ostatné fyzické osoby a právnické osoby sú devízovými cudzozemcami.

(2) Za devízového tuzemca – právnickú osobu sa považuje takisto fyzická osoba – podnikateľ, ktorý je zapísaný v podnikovom registri.

(3) Za devízových cudzozemcov sa považujú takisto medzinárodné organizácie so sídlom v tuzemsku, zriadené alebo vyvíjajúce činnosť v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike podľa osobitných predpisov.³⁾

Oddiel 2

Devízové orgány a ich pôsobnosť

§ 6

(1) Devízovými orgánmi podľa tohto zákona sú Štátna banka česko-slovenská, Federálne ministerstvo financií, ministerstvá financií republík a Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

(2) Pôsobnosť podľa tohto zákona vykonáva, pokiaľ nie je ustanované inak,

- a) Federálne ministerstvo financií pre oblasť vládnych úverov a vo vzťahu k rozpočtovým alebo príspevkovým organizáciám, združeniam občanov a nadáciám, ako aj iným právnickým osobám v pôsobnosti federácie, ktoré sa nezaoberajú podnikateľskou činnosťou;
- b) ministerstvo financií republiky vo vzťahu k rozpočtovým alebo príspevkovým organizáciám a združeniam občanov v pôsobnosti republiky, cirkvám a nadáciám, ako aj iným právnickým osobám v pôsobnosti republiky, ktoré sa nezaoberajú podnikateľskou činnosťou, a vo vzťahu k fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko na území tejto republiky;
- c) Štátna banka česko-slovenská vo vzťahu k ostatným právnickým osobám.

(3) Ministerstvá financií republík zabezpečujú devízové súpisy a podklady pre medzištátne rokovania o majetkovoprávnych nárokoch a zabezpečujú vnútroštátne vykonanie výsledkov týchto rokovaní.

DRUHÁ ČASŤ
OBCHOD S DEVÍZOVÝMI HODNOTAMI A PLATOBNÝ STYK

§ 7

(1) Devízové peňažné ústavy môžu obchodovať s devízovými hodnotami [§ 2 písm. f)] v rozsahu ustanovenom Štátnou bankou česko-slovenskou.

(2) Devízoví tuzemci, ktorí nie sú devízovým peňažným ústavom, môžu obchodovať bez devízového povolenia:

- a) s devízovými hodnotami, ktoré devízový peňažný ústav odmietol kúpiť (§ 12 ods. 3, § 17 ods. 7),
- b) so zlatými mincami.

(3) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia odseku 2 môžu devízoví tuzemci, ktorí nie sú devízovým peňažným ústavom, obchodovať s devízovými hodnotami, pokiaľ jedným z účastníkov týchto obchodov nie je devízový peňažný ústav, len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej.

(4) Devízoví cudzozemci – fyzické osoby môžu navzájom obchodovať s devízovými hodnotami za česko-slovenskú menu, ako aj uskutočňovať tieto obchody s devízovými tuzemcami len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej.

(5) Iné osoby, ktorým Štátna banka česko-slovenská udelila povolenie na obchodovanie s devízovými hodnotami alebo vykonávanie platobného styku so zahraničím, alebo na vykonávanie zmenárenskej činnosti podľa osobitných predpisov,⁴⁾ majú v rozsahu tohto povolenia práva a povinnosti ustanovené týmto zákonom devízovému peňažnému ústavu.

(6) Banky môžu nakupovať a predávať devízové hodnoty za česko-slovenskú menu bez devízového povolenia. Pri tejto činnosti majú postavenie devízového peňažného ústavu.

§ 8

(1) Devízový tuzemec môže platiť do zahraničia a prijímať platby zo zahraničia, pokiaľ z vykonávacieho predpisu alebo z povolenia Štátnej banky česko-slovenskej alebo z povolenia iného devízového orgánu urobeného po dohode so Štátnou bankou česko-slovenskou nevyplýva inak, výhradne prostredníctvom devízového peňažného ústavu.

(2) Povolenie podľa odseku 1 nie je potrebné na poskytovanie peňažných služieb pošty v medzinárodnom styku.⁵⁾

TRETIA ČASŤ
PRÁVA A POVINNOSTI DEVÍZOVÝCH TUZEMCOV – PRÁVNICKÝCH OSÔB A DEVÍZOVÝCH CUDZOZEMCOV

Oddiel 1

§ 9

Ohlasovacia povinnosť

(1) Devízový tuzemec – právnická osoba je povinná na výzvu príslušného devízového orgánu ohlásiť mu v ustanovenej lehote do evidencie

- a) svoje peňažné pohľadávky a peňažné záväzky voči devízovému cudzozemcovi,

- b) svoje nehnuteľnosti v zahraničí, ako aj prehľad o svojich príjmoch a výdavkov spojených s týmito nehnuteľnosťami,
- c) svoje majetkové účasti na podnikaní v zahraničí,
- d) svoje zahraničné cenné papiere.

(2) Vo výzve podľa odseku 1 sa určí obdobie, ktorého sa ohlásenie týka, ako aj devízový peňažný ústav, ktorého prostredníctvom budú ohlásené údaje pod písmenom a).

Oddiel 2

Prevod pohľadávok devízového tuzemca – právnickej osoby do tuzemska

§ 10

(1) Devízový tuzemec – právnická osoba je povinná urobiť bez odkladu všetky úkony potrebné na to, aby suma zaplatená v zahraničí na úhradu jej pohľadávky a devízové prostriedky na účtoch v zahraničných peňažných ústavoch sa previedli do tuzemska alebo dovezli do tuzemska.

(2) Vykonávací predpis môže ustanoviť, kedy devízový tuzemec – právnická osoba nemá povinnosť uvedenú v odseku 1. V odôvodnených prípadoch môže byť devízový tuzemec – právnická osoba zbavená tejto povinnosti udelením devízového povolenia.

Oddiel 3

Ponuková povinnosť a právo úhrady

§ 11

(1) Devízový tuzemec – právnická osoba je povinná ponúknuť devízovému peňažnému ústavu (§ 3) na kúpu devízové prostriedky a zlato s výnimkou zlatých mincí za česko-slovenskú menu v celkovom rozsahu nadobudnutých devízových prostriedkov a zlata.

(2) Devízový peňažný ústav je povinný ponúknuť Štátnej banke česko-slovenskej na kúpu za česko-slovenskú menu devízové prostriedky a zlato, ktoré kúpil od devízových tuzemcov a devízových cudzozemcov za česko-slovenskú menu, a to v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví Štátna banka česko-slovenská.

(3) Ponukovej povinnosti nepodliehajú devízové prostriedky a zlato, ktorými sa devízový cudzozemec podieľa vkladom do kmeňového imania na podniku v tuzemsku podľa osobitných predpisov.⁶⁾

(4) Vykonávací predpis môže ustanoviť, kedy devízový tuzemec – právnická osoba nemá povinnosť ustanovenú v odsekoch 1 a 2 alebo predĺžiť lehotu na jej plnenie podľa § 12. V odôvodnených prípadoch môže byť devízový tuzemec – právnická osoba zbavená tejto povinnosti udelením devízového povolenia.

(5) Devízový tuzemec – právnická osoba je povinná devízové prostriedky a protihodnotu zlata v cudzej mene, ktoré nepodliehajú ponukovej povinnosti (odseky 3 a 4), uložiť na devízový účet v devízovom peňažnom ústave, pokiaľ vykonávací predpis alebo devízové povolenie neustanovuje inak.

(6) Devízové prostriedky uložené na devízovom účte nepodliehajú ponukovej povinnosti podľa odsekov 1 a 2 a vlastník ich môže použiť bez obmedzenia, s výnimkou obchodovania s devízovými prostriedkami (§ 7 ods. 3).

§ 12

(1) Povinnosť ustanovenú v § 11 je devízový tuzemec – právnická osoba povinná splniť pri valútách a zlate do 30 dní po ich nadobudnutí alebo po tom, čo sa o ich nadobudnutí dozvedela, prípadne keď sa stala devízovým tuzemcom. Pri devízach je ponuková povinnosť splnená prevodom protihodnoty nadobudnutých devízových prostriedkov na účet devízového tuzemca – právnickej osoby, vedený v česko-slovenskej mene devízovým peňažným ústavom.

(2) Kúpa valút a zlata sa uskutočňuje podľa kurzu platného pre nákup valút alebo podľa trhovej ceny zlata platných v deň, keď sa valuty a zlato ponúkli devízovému peňažnému ústavu na kúpu. Kúpa devíz sa uskutočňuje podľa kurzu platného v deň, keď boli devízy zúčtované devízovému peňažnému ústavu zahraničným peňažným ústavom v prospech devízového tuzemca – právnickej osoby.

(3) Ak devízový peňažný ústav odmietne devízové prostriedky od devízového tuzemca – právnickej osoby kúpiť, vydá mu o tom potvrdenie. Devízový tuzemec – právnická osoba môže s týmito devízovými prostriedkami nakladať v tuzemsku aj v zahraničí bez obmedzenia.

§ 13

(1) Na splnenie peňažného záväzku devízového tuzemca – právnickej osoby voči devízovému cudzozemcovi, ktorý vznikol v súlade s týmto zákonom alebo na základe všeobecne záväzného právneho predpisu, je devízový peňažný ústav povinný uhradiť na žiadosť devízového tuzemca – právnickej osoby za česko-slovenskú menu devízovému cudzozemcovi devízové prostriedky.

(2) Úhrada devízových prostriedkov podľa odseku 1 sa uskutočňuje podľa kurzu platného v deň splatnosti peňažného záväzku.

(3) Štátna banka česko-slovenská upraví vo vykonávacom predpise postup devízových peňažných ústavov pri uskutočňovaní týchto úhrad.

Oddiel 4

Zmluvné prevzatie peňažných záväzkov voči devízovým cudzozemcom a ich platenie

§ 14

(1) Devízový tuzemec – právnická osoba sa môže bez devízového povolenia zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi, ak na splnenie tohto záväzku má devízové prostriedky uložené na devízovom účte v devízovom peňažnom ústave (§ 11).

(2) Devízový tuzemec – právnická osoba sa môže bez devízového povolenia zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi, ak môže na splnenie tohto záväzku použiť svoje prostriedky v česko-slovenskej mene, s výnimkou

- a) nákupu nehnuteľností v zahraničí,
- b) nákupu zahraničných cenných papierov,
- c) prijatia úveru v devízových prostriedkoch od devízového cudzozemca.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRÁVA A POVINNOSTI DEVÍZOVÝCH TUZEMCOV – FYZICKÝCH OSÔB

Oddiel 1
Ohlasovacia povinnosť

§ 15

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba je povinná na výzvu ministerstva financií republiky, na ktorej území má bydlisko, ohlásiť mu v ustanovenej lehote do evidencie

- a) svoje peňažné pohľadávky a peňažné záväzky voči devízovému cudzozemcovi;
- b) svoje nehnuteľnosti v zahraničí a prehľad o svojich príjmoch a výdavkoch, ktoré jej vznikli v danom období v súvislosti s touto nehnuteľnosťou,
- c) majetkové účasti na podnikaní v zahraničí,
- d) svoje zahraničné cenné papiere.

(2) Pre výzvu podľa odseku 1 platí obdobne ustanovenie § 9 ods. 2.

(3) Ak sa splnenie peňažnej pohľadávky devízového tuzemca – fyzickej osoby uskutočňuje prostredníctvom na to určenej právnickej osoby, ohlási pohľadávku do devízovej evidencie táto právnická osoba.

Oddiel 2
Prevod plnenia z pohľadávok do tuzemska

§ 16

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba je povinná urobiť bez odkladu všetky úkony potrebné na to, aby suma uhradená v zahraničí na splnenie jej pohľadávky a devízové prostriedky na účtoch v zahraničných peňažných ústavoch boli prevedené do tuzemska alebo dovezené do tuzemska.

(2) Vykonávací predpis môže ustanoviť, kedy devízový tuzemec – fyzická osoba nemá povinnosť uvedenú v odseku 1. V odôvodnených prípadoch môže byť devízový tuzemec – fyzická osoba tejto povinnosti zbavená udelením devízového povolenia.

Oddiel 3
Povinnosť uložiť alebo ponúknuť devízové prostriedky a právo na kúpu devízových prostriedkov

§ 17

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba je povinná v lehote ustanovenej v odseku 3 svoje devízové prostriedky, ktoré prevyšujú protihodnotu sumy 5000 Kčs,

- a) uložiť na devízový účet v devízovom peňažnom ústave, alebo
- b) ponúknuť devízovému peňažnému ústavu na kúpu za česko-slovenskú menu.

Devízový peňažný ústav je povinný oznámiť devízovému tuzemcovi na požiadanie, aká suma v príslušnej cudzej mene zodpovedá sume 5000 Kčs.

(2) Devízový tuzemec – fyzická osoba je povinná v lehote ustanovenej v odseku 3 ponúknuť devízovému peňažnému ústavu na kúpu zlato (§ 2 písm. b)) za česko-slovenskú menu alebo za devízové prostriedky. Ponuková povinnosť sa nevzťahuje na zlaté mince.

(3) Povinnosť podľa odsekov 1 a 2 je devízový tuzemec – fyzická osoba povinná splniť do 30 dní po nadobudnutí devízových prostriedkov a zlata alebo potom, keď sa o ich nadobudnutí dozvedela alebo keď sa stala devízovým tuzemcom. Devízové prostriedky a zlato, ktoré devízový tuzemec – fyzická osoba nadobudla počas svojho pobytu v zahraničí a doviezla ich do tuzemska, je povinná zložiť na devízový účet alebo ponúknuť devízovému peňažnému ústavu na kúpu do 30 dní po svojom návrate zo zahraničia.

(4) Devízové prostriedky, ktoré neprevyšujú protihodnotu 5000,- Kčs, môže devízový tuzemec – fyzická osoba použiť, s výnimkou obchodovania (§ 7 ods. 3), bez obmedzenia.

(5) Pre výpočet protihodnoty sumy 5000,- Kčs je rozhodný kurz platný pre nákup valút alebo devíz v deň, keď začína plynúť lehota pre splnenie povinností podľa odsekov 1 a 2.

(6) Povinnosti podľa odseku 1 nepodliehajú devízové prostriedky predané alebo vydané devízovým peňažným ústavom do šiestich mesiacov odo dňa ich kúpy alebo vydania uvedenom v potvrdení devízového peňažného ústavu. V uvedenej lehote môže devízový tuzemec – fyzická osoba s týmito devízovými prostriedkami nakladať, s výnimkou obchodovania (§ 7 ods. 3), bez obmedzenia.

(7) Ak devízový peňažný ústav odmietne devízové prostriedky od devízového tuzemca – fyzickej osoby kúpiť, je povinný vydať jej o tom potvrdenie. Devízový tuzemec – fyzická osoba môže s týmito devízovými prostriedkami nakladať v tuzemsku aj v zahraničí bez obmedzenia.

§ 18

Devízový peňažný ústav neskúma, či sa pri plnení povinnosti podľa § 17 dodržala lehota ustanovená v § 17 ods. 3 a nezisťuje pôvod nadobudnutia ponúkaných alebo ukladaných devízových prostriedkov.

§ 19

(1) Vykonávací predpis môže ustanoviť úľavy z povinností, ktoré má devízový tuzemec – fyzická osoba podľa § 17.

(2) Udelením devízového povolenia môže byť devízový tuzemec – fyzická osoba zbavená povinností ustanovených v § 17 alebo sa jej môže predĺžiť lehota na ich splnenie.

§ 20

(1) Devízový peňažný ústav je povinný predať devízovému tuzemcovi – fyzickej osobe a devízovému cudzozemcovi za česko-slovenskú menu devízové prostriedky v prípadoch uvedených v tomto zákone, vo vykonávacom predpise k nemu alebo v devízovom povolení na platenie devízovému cudzozemcovi do zahraničia.

(2) Predaj devízových prostriedkov podľa odseku 1 sa uskutočňuje podľa kurzu platného pre predaj valút alebo devíz devízovým peňažným ústavom v deň predaja.

§ 21

(1) Devízový peňažný ústav je povinný predať devízovému tuzemcovi – fyzickej osobe za česko-slovenskú menu devízové prostriedky za účelom platenia výdavkov spojených so zahraničnou cestou v rozsahu vyhlásenom Štátnou bankou česko-slovenskou pre určené obdobie a vydať jej o tom potvrdenie.

(2) Predaj devízových prostriedkov podľa odseku 1 sa uskutočňuje podľa kurzu platného pre predaj valút alebo devíz devízovým peňažným ústavom v deň, keď zloží devízový tuzemec – fyzická osoba protihodnotu kupovaných devízových prostriedkov v česko-slovenskej mene v devízovom peňažnom ústave.

Oddiel 4 **Devízové účty**

§ 22

(1) Devízový peňažný ústav je povinný devízovému tuzemcovi – fyzickej osobe na jej žiadosť zriadiť úročný devízový účet na uloženie devízových prostriedkov v dohodnutej cudzej mene.

(2) Devízové prostriedky na devízovom účte zriadenom podľa odseku 1 môže jeho vlastník alebo v rozsahu jeho splnomocnenia iný devízový tuzemec – fyzická osoba používať, s výnimkou obchodovania (§ 7 ods. 3), bez obmedzenia.

(3) Devízové účty zriadené podľa odseku 1 sa úročia v mene, v ktorej sa vedú.

Oddiel 5 **Zmluvné prevzatie peňažných záväzkov a ich plnenie**

§ 23

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba sa môže bez devízového povolenia zmluvne zaviazat na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi v cudzej mene, ak na splnenie tohto záväzku môže použiť v súlade s týmto zákonom

- a) devízové prostriedky uložené na devízovom účte v devízovom peňažnom ústave,
- b) devízové prostriedky, ktoré jej je povinný devízový peňažný ústav predať podľa § 20 a 21,
- c) devízové prostriedky, ktoré devízový peňažný ústav odmietol od nej kúpiť a vydal jej o tom potvrdenie,
- d) devízové prostriedky, ktoré získa počas svojho pobytu v zahraničí.

(2) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, sa môže devízový tuzemec – fyzická osoba zmluvne zaviazat na peňažné plnenie v cudzej mene voči devízovému cudzozemcovi iba po udelení devízového povolenia. Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, na ktoré sa toto povolenie nevyžaduje.

Oddiel 6 **Nakladanie s niektorými hodnotami**

§ 24

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba môže len s devízovým povolením bezodplatne prevádzať na devízového cudzozemca alebo sa vzdať v prospech devízového cudzozemca svojich

- a) peňažných pohľadávok voči devízovému cudzozemcovi,
- b) nehnuteľností v tuzemsku a v zahraničí.

(2) Devízové povolenie podľa odseku 1 sa nevyžaduje pre nakladanie s hodnotami uvedenými v odseku 1 pre prípad smrti.

(3) Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, keď sa devízové povolenie podľa odseku 1 nevyžaduje.

§ 25

Devízový cudzovec môže nadobúdať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike, iba pokiaľ tak ustanovuje osobitný zákon,⁷⁾ alebo dedením.

PIATA ČASŤ

Oddiel 1

Dovoz a vývoz devízových a iných hodnôt

§ 26

(1) Na dovoz devízových hodnôt (§ 1 a 2) do tuzemska netreba devízové povolenie.

(2) Dovoz zlata je devízový cudzovec povinný si nechať potvrdiť orgánmi colnej správy.

§ 27

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba môže bez devízového povolenia pri svojej ceste do zahraničia vyviezť

- a) devízové prostriedky uvedené v potvrdení devízového peňažného ústavu nie staršom ako šesť mesiacov, že jej ich predal alebo vydal,
- b) devízové prostriedky neprevyšujúce protihodnotu 5000,- Kčs podľa kurzu platného pre nákup valút a devíz devízovým peňažným ústavom v deň, keď sa tieto peňažné prostriedky vyvážajú,
- c) devízové prostriedky uvedené v potvrdení devízového peňažného ústavu, že ich od nej odmietol kúpiť,
- d) platobné karty znejúce na meno devízového tuzemca vydané devízovým peňažným ústavom.

(2) Devízový cudzovec môže vyvážať alebo prevádzať do zahraničia bez devízového povolenia devízové prostriedky, zahraničné platobné dokumenty, zahraničné cenné papiere a vkladné knižky znejúce na cudziu menu, s výnimkou prípadu, keď ich získal v tuzemsku v rozpore s česko-slovenským právnym poriadkom.

(3) Devízový cudzovec môže bez devízového povolenia vyviezť zlato [§ 2 písm. b)], ktoré do tuzemska doviezol a nechal si jeho dovoz potvrdiť orgánmi colnej správy, a zlaté mince takisto v prípade, že preukáže, že ich v tuzemsku nadobudol nákupom od osoby, ktorá je oprávnená na ich predaj. Vývoz zdedených zlatých mincí upravuje § 31 ods. 3 a 4.

§ 28

Devízový tuzemec zdržujúci sa v zahraničí za účelom pracovnej činnosti alebo výkonu povolania, ako aj jeho rodinní príslušníci môžu po dobu tohto pobytu bez devízového povolenia vyvážať do zahraničia valuty, zahraničné platobné dokumenty a zahraničné cenné papiere, ktoré do tuzemska doviezli počas tohto pobytu. Tieto hodnoty sú povinní nechať si potvrdiť pri dovoze orgánmi colnej správy.

§ 29

(1) Na vývoz devízových hodnôt, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia § 27 a 28, sa vyžaduje devízové povolenie Štátnej banky česko-slovenskej.

(2) Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, keď sa devízové povolenie podľa odseku 1 nevyžaduje.

Oddiel 2

Vývoz a dovoz česko-slovenskej meny a iných hodnôt znejúcich na česko-slovenskú menu

§ 30

(1) Vývoz a dovoz platných česko-slovenských bankoviek a mincí, ich prevod zo zahraničia a do zahraničia, platobných dokumentov znejúcich na česko-slovenskú menu, ako aj cenných papierov znejúcich na česko-slovenskú menu je dovolený len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej.

(2) Bez devízového povolenia možno doviesť hodnoty uvedené v odseku 1, ktoré boli v súlade s týmto zákonom z tuzemska vyvezené.

(3) Bez devízového povolenia môže devízový tuzemec a devízový cudzozemec vyviezť do zahraničia česko-slovenskú menu v sumách ustanovených vo vykonávacom predpise.

(4) Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, keď sa na vývoz a dovoz hodnôt uvedených v predchádzajúcich odsekoch nevyžaduje devízové povolenie.

ŠIESTA ČASŤ

PREVODY DEVÍZOVÝCH PROSTRIEDKOV A INÝCH DEVÍZOVÝCH HODNÔT

Oddiel 1

Prevod dedičstva do zahraničia

§ 31

(1) Devízový cudzozemec môže bez devízového povolenia previesť alebo vyviezť do zahraničia pri splnení podmienok uvedených v odseku 2

- a) devízové prostriedky, ktoré zdedil,
- b) devízovú protihodnotu zdedených peňažných prostriedkov v česko-slovenskej mene,
- c) devízovú protihodnotu peňažných prostriedkov získaných predajom zdedených nehnuteľností,
- d) devízovú protihodnotu peňažných prostriedkov získaných za hnutel'nosti predané do skončenia dedičského konania.

(2) Prevod alebo vývoz devízových prostriedkov podľa odseku 1 možno uskutočniť, pokiaľ

- a) nadobudnutie dedičstva štátne notárstvo potvrdilo, schválilo alebo vyporiadalo a všetky poplatky týkajúce sa dedičstva boli uhradené alebo
- b) nadobudnutie dedičstva schválil zahraničný pozostalostný orgán a
- c) prevod sa má uskutočniť do štátu, v ktorom tieto prevody do tuzemska nepodliehajú devízovému obmedzeniu alebo sú podmienené vzájomnosťou.

(3) Pri splnení podmienok uvedených v odsekoch 1 a 2 si devízový cudzozemec môže bez povolenia takisto

- a) previesť do zahraničia v cudzej mene úroky a výhry patriace k zdedeným vkladom,
- b) previesť alebo vyviezť do zahraničia zdedené mince, pokiaľ predložil vyjadrenie právnickej osoby uvedenej vo vykonávacom predpise, že nejde o historické mince.

(4) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia odsekov 1 až 3, sa vyžaduje devízové povolenie vydané ministerstvom financií republiky, na ktorej území sa konalo dedičské konanie.

Oddiel 2

Prevody výživného do zahraničia

§ 32

(1) Devízový tuzemec – fyzická osoba môže bez devízového povolenia plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť do zahraničia devízovému cudzozemcovi, pokiaľ predloží potvrdenie orgánu uvedeného vo vykonávacom predpise o tom, že

- a) zákonná vyživovacia povinnosť trvá,
- b) sa plní do štátu alebo štátnemu príslušníkovi štátu, ktorý je zmluvnou stranou medzinárodnej zmluvy upravujúcej vymáhanie a prevody výživného alebo v ktorom sa neuplatňujú devízové obmedzenia na tieto prevody do tuzemska alebo v ktorom sa prevody pripúšťajú za podmienky vzájomnosti.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 možno plniť vo výške ustanovenej rozhodnutím súdu alebo súdnym zmiernom. Výšku vyživovacej povinnosti, do ktorej možno plniť na základe dohody strán a spôsob tohto plnenia, ustanoví vykonávací predpis.

(3) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú odseky 1 a 2, môže devízový tuzemec platiť výživné devízovému cudzozemcovi do zahraničia len s devízovým povolením. Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, keď sa toto povolenie nevyžaduje.

Oddiel 3

Ostatné prevody

§ 33

(1) Devízový tuzemec môže bez devízového povolenia

- a) vrátiť plnenie uskutočnené devízovým cudzozemcom devízovému tuzemcovi bez právneho dôvodu,
- b) platiť výdavky súvisiace so súdnym alebo iným právnym konaním v zahraničí, ktoré sa začalo proti devízovému tuzemcovi alebo devízovým tuzemcom pri plnení povinnosti podľa tohto zákona včítane výdavkov súvisiacich s právnym zastúpením,
- c) platiť do zahraničia, pokiaľ je na túto platbu povinný podľa vykonateľného rozhodnutia súdu alebo vykonateľného rozhodnutia iného oprávneného česko-slovenského orgánu alebo ak táto platba je ustanovená vo všeobecne záväznom česko-slovenskom právnom predpise.⁸⁾

(2) Prevody, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, môže devízový tuzemec uskutočňovať len po udelení devízového povolenia. Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, keď sa toto povolenie nevyžaduje.

SIEDMA ČASŤ

MAJETKOVÁ ÚČASŤ NA PODNIKANÍ V ZAHRAŇIČÍ

§ 34

(1) Devízový tuzemec sa môže majetkovo zúčastňovať na podnikaní v zahraničí len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej vydaným po dohode s Federálnym ministerstvom financií a Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu.

(2) Devízový tuzemec môže prevádzať v zahraničí svoj majetkový podiel na zahraničnej právnickej osobe na devízového cudzozemca len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej vydaným po dohode s Federálnym ministerstvom financií a Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu.

(3) Vykonávací predpis Federálneho ministerstva financií, Štátnej banky česko-slovenskej a Federálneho ministerstva zahraničného obchodu môže ustanoviť, kedy sa povolenie podľa odsekov 1 a 2 nevyžaduje, a ustanoviť náležitosti povolenia podľa odsekov 1 a 2.

ÔSMA ČASŤ

ÚČTY DEVÍZOVÝCH CUDZOZEMCOV

§ 35

(1) Devízový peňažný ústav je povinný na žiadosť devízového cudzozemca zriadiť mu úročený účet v česko-slovenskej alebo v cudzej mene (ďalej len „cudzozemský účet“).

(2) Za cudzozemský účet sa považuje takisto vkladový účet v devízových peňažných ústavoch v prípade, že sa vlastník účtu stal devízovým cudzozemcom, alebo preto, že ho devízový cudzozemec zdedil.

§ 36

(1) Devízový cudzozemec môže bez obmedzenia použiť devízové prostriedky, ktoré má uložené na svojom cudzozemskom účte vedenom v cudzej mene, na platby do zahraničia a v tuzemsku, s výnimkou obchodovania (§ 7 ods. 3).

(2) Devízový cudzozemec môže bez obmedzenia použiť peňažné prostriedky, ktoré má uložené na svojom cudzozemskom účte vedenom v česko-slovenskej mene, na platby v tuzemsku.

(3) Na platby do zahraničia z cudzozemského účtu vedeného v česko-slovenskej mene sa vyžaduje devízové povolenie Štátnej banky česko-slovenskej.

DEVIATA ČASŤ

DEVÍZOVÁ KONTROLA A KONTROLA PRI DOVOZE A VÝVOZE HODNÔT

Oddiel 1

Devízová kontrola

§ 37

(1) Devízovú kontrolu vykonávajú v rámci svojej pôsobnosti Štátna banka česko-slovenská a ostatné devízové orgány.

(2) Devízové orgány sledujú pri vykonávaní devízovej kontroly, či a ako sa plnia povinnosti ustanovené týmto zákonom a predpismi ho vykonávajúcimi.

(3) Osoby, ktoré majú povinnosti podľa tohto zákona, sú povinné poskytnúť devízovému orgánu v súvislosti s devízovou kontrolou potrebnú súčinnosť, najmä mu podávať na výzvu hlásenia, správy a vysvetlenia k okolnostiam, ktoré majú priamy alebo nepriamy význam pre posúdenie prípadu s možnými devízovými dôsledkami, a predložiť na to potrebné doklady, ako aj umožniť orgánom vykonávajúcim devízovú kontrolu za tým účelom nahliadať do účtovných, evidenčných a iných dokladov tak, aby nedochádzalo k porušeniu bankového tajomstva.

§ 38

(1) Orgány vykonávajúce devízovú kontrolu môžu pri porušení ustanovení tohto zákona a vykonávacích predpisov k nemu uložiť, aby zistené nedostatky boli v ustanovenej lehote odstránené.

(2) Ak sa takým porušením, ktorého sa dopustil devízový tuzemec – právnická osoba, spôsobila škoda devízovému hospodárstvu, môže devízový orgán, ktorý vykonával devízovú kontrolu, uložiť pokutu až do výšky 500 000 Kčs.

(3) Devízový orgán môže uložiť pokutu podľa odseku 2 do dvoch rokov od zistenia porušenia tohto zákona a vykonávacích predpisov k nemu, najneskôr však do piatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola povinnosť porušená.

Oddiel 2**Kontrola dovozu a vývozu hodnôt upravených týmto zákonom****§ 39**

(1) Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto zákona a vykonávacích predpisov k nemu o dovoze a vývoze devízových hodnôt (§ 26 a 27), česko-slovenskej meny a iných hodnôt znejúcich na česko-slovenskú menu (§ 30) vykonávajú orgány colnej správy. Túto kontrolu uskutočňujú v súlade s predpismi o ochrane osobnej slobody a listového tajomstva.

(2) Orgány colnej správy sú oprávnené požadovať prihlásenie a predloženie dovážaných a vyvážaných hodnôt podľa tohto zákona. Zároveň môžu od osôb, ktoré dovážajú alebo vyvážajú také hodnoty, požadovať predloženie potrebných dokladov.

(3) Ak je dovoz alebo vývoz devízových hodnôt, česko-slovenskej meny a iných hodnôt znejúcich na česko-slovenskú menu viazaný na povolenie alebo podmienený potvrdením alebo iným dokladom, je dovážajúca alebo vyvážajúca osoba povinná tieto doklady pri dovoze alebo vývoze predložiť orgánom colnej správy.

§ 40

Listové zásielky odosielané do zahraničia, ktoré obsahujú devízové hodnoty, na ktorých vývoz treba devízové povolenie, česko-slovenskú menu a iné hodnoty znejúce na česko-slovenskú menu, je odosielateľ povinný pred podaním na poštovú prepravu predložiť príslušnému orgánu colnej správy na kontrolu podľa tohto zákona. Po vykonaní kontroly orgány colnej správy opatria zásielku colnou uzáverou.

§ 41

(1) Orgány colnej správy prijímajú na hraničných priechodoch do úschovy hodnoty, na ktorých vývoz sa vyžaduje povolenie (§ 27, 29 a 30), ak osoba cestujúca do zahraničia toto povolenie nemá a vzhľadom na miesto alebo dobu prechodu hraníc nemôže tieto hodnoty odovzdať do úschovy devízovému peňažnému ústavu na hraničnom priechode alebo vrátiť do tuzemska.

(2) Úschova podľa odseku 1 sa spravuje Občianskym zákonníkom. Právo vydania predmetu úschovy však zaniká a tento predmet pripadne štátu, ak uschovateľ nepožiadá o jeho vrátenie do jedného roka od dňa, keď orgán colnej správy prevzal predmet do úschovy.

§ 42

(1) V prípadoch, keď podľa osobitných predpisov⁹⁾ platí oslobodenie od colnej prehliadky alebo sa colná prehliadka nevykonáva, nevykonáva sa ani kontrola podľa tohto zákona.

(2) Orgány colnej správy sú povinné na požiadanie potvrdiť dovoz devízových hodnôt, ktorých vývoz bez devízového povolenia je podmienený podľa § 26 ods. 2, § 27 ods. 3 a § 28 ich predchádzajúcim dovozom.

DESIATA ČASŤ**DEVÍZOVÉ PRIESTUPKY A KONANIE O DEVÍZOVÝCH PRIESTUPKOCH****Oddiel 1****Devízové priestupky****§ 43**

Devízového priestupku sa dopúšťa ten, kto v rozpore s ustanovením tohto zákona

- a) devízové hodnoty neoprávnené kúpi, predá, zamení alebo inak s nimi obchoduje (§ 7),
- b) platí do zahraničia a prijíma do zahraničia platby bez prostredníctva devízového peňažného ústavu (§ 8),
- c) nesplní ohlasovaciu povinnosť (§ 9, 15),
- d) nesplní povinnosť previesť do tuzemska sumu zaplatenú v zahraničí na úhradu jeho pohľadávok alebo prostriedky na účte v zahraničnom peňažnom ústave (§ 10, 16),
- e) nesplní povinnosť uložiť alebo ponúknuť svoje devízové prostriedky (§ 11, 17),
- f) zmluvne prevezme záväzok voči devízovému cudzozemcovi, nakupuje nehnuteľnosti v zahraničí, zahraničné cenné papiere, prijíma úver v devízových prostriedkoch od devízového cudzozemca (§ 14, 23),
- g) bezodplatne prevádza alebo sa vzdá v prospech devízového cudzozemca pohľadávky voči devízovému cudzozemcovi alebo nehnuteľnosti v zahraničí a v tuzemsku (§ 24),
- h) nadobúda tuzemské nehnuteľnosti (§ 25),
- i) uskutočňuje prevody do zahraničia (§ 33 ods. 2),
- j) zúčastňuje sa majetkovo na podnikaní v zahraničí alebo prevedie svoj majetkový podiel v zahraničí na devízového cudzozemca (§ 34),
- k) vyváža devízové hodnoty (§ 27, 29),
- l) dováža alebo vyváža česko-slovenskú menu a iné hodnoty znejúce na česko-slovenskú menu (§ 30),
- m) neprihlási alebo nepredloží hodnoty na výzvu orgánov colnej správy (§ 39 ods. 2), ak nejde o trestný čin.

Oddiel 2**Konanie o devízových priestupkoch****§ 44**

(1) Devízové priestupky prejednávajú príslušné orgány miestnej správy,¹⁰⁾ a ak ide o devízové priestupky podľa § 43 písm. k), l), m), orgány colnej správy. Tieto orgány rozhodujú o devízových priestupkoch podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Priestupok podľa § 43 písm. a) objasňujú orgány Zboru národnej bezpečnosti.

(3) Spôsob evidencie postihu devízových priestupkov podľa § 43 písm. a) upraví vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nariadením.

§ 45

(1) Orgány uvedené v § 44 ods. 1 uložia s prihliadnutím na spoločenskú nebezpečnosť:

- a) napomenutie za devízové priestupky uvedené v § 43,
- b) pokutu až do výšky 20 000,- Kčs za devízové priestupky uvedené v § 43 písm. b) až m),
- c) pokutu až do výšky 50 000,- Kčs za devízový priestupok uvedený v § 43 písm. a),
- d) prepadnutie veci za devízové priestupky uvedené v § 43 písm. a), k), l), m).

(2) Trest prepadnutia veci možno za devízový priestupok uložiť samostatne alebo s iným trestom. Tento trest sa môže uložiť len vtedy, ak vec patrí páchatelovi a vec

- a) bola na spáchanie priestupku použitá alebo určená alebo
- b) bola priestupkom získaná alebo nadobudnutá za vec priestupkom získanú.

(3) Trest prepadnutia veci nemožno uložiť, ak je hodnota veci v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

§ 46

(1) Ak sa neuložil trest prepadnutia veci podľa § 45 ods. 2, možno rozhodnúť, že sa taká vec zhabe, ak

- a) patrí páchatelovi, ktorého nemožno za priestupok stíhať, alebo
- b) nepatrí páchatelovi priestupku alebo
- c) páchatel priestupku nie je známy.

(2) Zhabať nemožno vec, ak je jej hodnota v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

JEDENÁSTA ČASŤ VŠEOBECNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 47

Ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná a ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov.

§ 48

(1) Na rozhodovanie o devízovom povolení podľa tohto zákona sa vzťahujú predpisy o správnom konaní,¹²⁾ s výnimkami uvedenými v odsekoch 2 a 3.

(2) Devízový orgán je povinný rozhodnúť o vybavení žiadosti podľa tohto zákona do 30 dní od jej doručenia.

(3) Rozhodnutie devízového orgánu je konečné a nemožno proti nemu podať odvolanie.

§ 49

Vykonávacie predpisy k tomuto zákonu vydávajú v rámci jeho jednotlivých ustanovení spoločne Federálne ministerstvo financií a Štátna banka česko-slovenská, pokiaľ tieto ustanovenia neustanovujú inak.

§ 50

Devízové povolenie udelené devízovému tuzemcovi alebo devízovému cudzozemcovi podľa doterajších devízových predpisov sa považuje za devízové povolenie podľa tohto zákona, ak sa aj podľa jeho ustanovení naďalej vyžaduje.

§ 51

(1) Devízové účty devízových tuzemcov – fyzických osôb zriadené podľa doterajších predpisov zostávajú zachované a po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa spravujú jeho ustanoveniami.

(2) Devízové účty devízových tuzemcov – právnických osôb zriadené podľa doterajších predpisov zostávajú zachované iba na základe devízového povolenia Štátnej banky česko-slovenskej, a to do ich dočerpania. Devízový tuzemec – právnická osoba je povinná požiadať o udelenie tohto povolenia najneskôr do 31. januára 1991.

§ 52

Zrušujú sa

- a) devízový zákon č. 162/1989 Zb. v znení zákona č. 109/1990 Zb.,
- b) ustanovenie § 24 č. 1 zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd,
- c) ustanovenie § 26 zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické osoby alebo fyzické osoby,
- d) vyhláška Federálneho ministerstva financií a Štátnej banky česko-slovenskej č. 169/1989 Zb., ktorou sa vykonáva devízový zákon, v znení vyhlášky č. 234/1990 Zb.

§ 53

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1991.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

- 1) § 9 ods. 2 písm. e) zákona č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.
- 2) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov
Zákon č. 68/1965 Zb. o pobyte cudzincov na území Československej socialistickej republiky.
- 3) Zákon č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike.
- 4) Napr. § 14 zákona č. 158/1989 Zb., § 2 zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov, § 19 ods. 1 písm. h) zákona č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení zákona č. 113/1990 Zb., § 5 zákona č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou v znení zákona č. 112/1990 Zb.
- 5) Zákona č. 222/1946 Zb. o pošte (poštový zákon).
- 6) Zákon č. 173/1988 Zb. v znení zákona č. 112/1990 Zb.
- 7) Napr. zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd, zákon č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby.
- 8) Napr. zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.
- 9) Zákon č. 44/1974 Zb. colný zákon v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon Českej národnej rady č. 367/1990 Zb. o obciach (obecné zriadenie).
Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
- 11) Zákon Českej národnej rady č. 200/1990 Zb. o priestupkoch.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb.
- 12) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

